

In 2019 zal het 450 jaar geleden zijn dat Pieter Bruegel de Oude stierf. Dat zal niet ongemerkt voorbijgaan. Ook in 2018 was Bruegel al alomtegenwoordig. Eén van de hoogtepunten daarvan is de tentoonstelling *Once in a Lifetime* in het Kunsthistorisches Museum in Wenen. Niet alleen is dit de eerste monografische expo over Bruegel de Oude en trekt die bezoekers uit de hele wereld, ook online laat de expo sporen na. De website bruegel2018.at, bijvoorbeeld.

Op de tentoonstelling is ongeveer de helft van de bewaarde werken – veertig schilderijen, zestig tekeningen en tachtig prenten zijn er tot op heden bekend – van de kunstenaar te zien. Een aanzienlijk deel daarvan hebben ze ook online beschikbaar gemaakt. *Bruegel2018* vertelt je de boeiende verhalen achter enkele van Bruegels meest iconische meesterwerken. Je ontdekt er hoe de schilder de maatschappij waarin hij leefde onder de loep nam. Hij toonde het boerenleven in al zijn facetten, vergrootte gierigheid, armoede, rijkdom en bedelaars uit, maakte gebruik van satire om sociale kritiek te uiten, en kaartte thema's aan die nog steeds actueel zijn.

De webstek is opgezet als een beknopte maar boeiende rondleiding door Bruegels bekendste werk. Je wordt op details gewezen die je misschien op het eerste zicht niet zou gezien hebben. Heel wat weetjes laten je met een andere blik naar zijn oeuvre kijken. Zo wijst een van de artikels je op de meest angstaanjagende details in *De triomf van de dood*, of ontdek je de ingenieuze en speelse vondsten in *Jagers in de sneeuw*. De site biedt achtergrond over de paneelschilderkunst uit Bruegels tijd en hoe de schilder daar zelf in evolueerde doorheen zijn leven. Een rijkelijk geïllustreerd dossier plaatst de twee *Torens van Babel*, die uit Wenen en die uit Rotterdam, tegenover elkaar.

Alles is geschreven op onlineformaat: kort, doelgericht, maar toch met genoeg diepgang. Bij elk onderwerp geven specialisten ter zake uitleg in begeleidende filmpjes, zoals restauratoren en curators Ron Spronk en onze landgenoot Manfred Sellink.

Bruegel2018 geeft vooral zin om wat je leest in realiteit te bekijken. Daarvoor moet je naar Wenen. Wie niet meteen zo ver wil reizen, kan zich vergapen op het voor de gelegenheid opgezette Insidebruegel.net. Daar zijn de gedigitaliseerde en adembenemende resultaten van het Bruegel Research Project te zien. Dat project startte in 2012, gesponsord door de Getty Foundation, als deel van hun Panel Paintings Initiative. Sindsdien graaft het onderzoeksproject steeds dieper

in Bruegels omvangrijke oeuvre. Twaalf schilderijen zijn al uitvoerig onder de loep genomen met geavanceerde wetenschappelijke methodes als infraroodfotografie, röntgenstralen en 3D-mapping.

Op insidebruegel.net vind je foto's van de bestudeerde werken met een kwaliteit die je toelaat om zo in te zoomen dat je werkelijk de penseelstreken en verflagen ziet. De website maakt het uitermate gemakkelijk om naar details op zoek te gaan. Tegelijk kan je in de infraroodbeelden de ondertekening verkennen. Je volgt als het ware het schilderproces van de schilder: hoe hij details aanpaste, twijfelde en figuren weglief of toevoegde. Doordat je tegelijk kan kijken naar de ondertekening en het zichtbare werk en simultaan kan inzoomen, kan je echt gaan vergelijken.

Op de webstek kan je ook achter de schermen loeren. Je kan binnenkijken in het restauratieatelier en de achterzijde van de panelen verkennen. Ook krijg je er meer uitleg over de gebruikte onderzoeksmethodes en lees je op een heldere en eenvoudige manier bij over macrofotografie en infraroodcamera's. Maar bovenal kan je er van de kunstwerken genieten, in hoge resolutie, zodat je je kan nestelen in de verbeeldingsrijke wereld van een van de meest fascinerende kunstenaars van zijn tijd. De webstek insidebruegel.net is een productie van Universum Digitalis (een spin-off van de onderzoeksgroep IRIS van de VUB), opgericht door Iris Vanhamel en Frederik Temmermans.

—
JONAS BRUYNEEL

